

Mál nr. 94/2026

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Sjúkdómatrygging.

Gildissvið váttryggingar. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 26. febrúar 2026, ásamt fylgiskjöllum.
2. Athugasemdir V, dags. 12. maí 2026.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 18. maí 2026.
4. Viðbótarathugasemdir V, dags. 5. júní 2026.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M flutti váttryggingar sínar frá X til V á árinu 2022. Vill M meina að því hafi m.a. verið lofað í tengslum við þann flutning að M myndi halda öllum sömu réttindum til bóta úr líf- og sjúkdómatryggingu og hún hafi áður haft hjá X, en M hafi verið óvinnufær að hluta frá 1. september 2021. Þegar svo M hafi orðið óvinnufær með öllu árið 2025 hafi hún sótt um bæt看ur og iðgjaldafrelsi úr líf- og sjúkdómatryggingunni hjá V sem hafi hafnað umsókninni. Þetta getur M ekki sætt sig við. Rök M eru þau að í fyrsta lagi hafi hún verið sannfærð um að færa viðskiptin frá X til V á röngum forsendum og með blekkingum. Í öðru lagi þá hafi M verið óvinnufær að hluta fyrir tilfærslu trygginganna til V vegna annarra veikinda en þeirra sem nú sé um að ræða. M telur því sannað að hún hafi ekki verið með þau veikindi sem málið snúist um fyrir gildistöku tryggingarinnar hjá V og því hafi ekki verið óhjákvæmilegt af hálfu V að hafna bótaskyldu eða iðgjaldafrelsi. Færir M ítarleg rök framangreindu til stuðnings.

Í athugasemdum V er því hafnað að M eigi bótarétt úr umræddri tryggingu. Tekur V fram að M hafi sent inn tilkynningu 14. apríl 2025 vegna veikinda, þar sem hafi komið fram að M væri með ME taugasjúkdóm (Myalgic Encephalomyelitis), Menorrhagiu sem leiddi til aðgerðar og POTS (Postural Orthostatic Tachycardia Syndrome) en hún hafði greinst með framangreint á árinu 2024 og 2025 og gengist undir aðgerðina 2024. Með bréfi, dags. 19. nóvember 2025, hafi V hafnað bótaskyldu úr sjúkdómatryggingu vegna umræddra veikinda. Þá hafi skilyrði iðgjaldafrelsis í umræddri tryggingu ekki verið talin uppfyllt. Bendir V á að M hafi verið með sjúkdómatryggingu í gildi hjá V frá 30. júní 2022. Hafi M fært tryggingar sínar frá tryggingafélaginu X yfir til V í júní 2022, þar á meðal líf- og sjúkdómatryggingu. V hafnar þeim ásökunum M sem komi fram í málskoti að hún hafi verið sannfærð um að færa viðskiptin yfir til V á röngum forsendum og með blekkingum. Telur V að M hafi ekki sýnt fram á að ráðgjöf frá starfsmanni V hafi verið óvönduð eða villandi. Það hafi verið ákvörðun M að taka tryggingu hjá V og skrifa undir uppsögn á tryggingum til X. Í skilmálum sjúkdómatryggingarinnar segi í 2. gr. að tryggingin greiði bæt看ur, ef váttryggður greinist á gildistíma tryggingarinnar með einhvern þeirra sjúkdóma, gengst undir einhverja þeirra aðgerða eða verður fyrir einhverju því tilfelli, sem váttryggingin tekur til og tilgreind eru í skilmálunum. Bæt看ur greiðast því ekki úr váttryggingunni vegna annarra sjúkdóma, aðgerða eða tilvika en tilgreind séu í 3. - 7. gr. skilmálanna. Niðurstaða V, eftir að hafa farið yfir umrædda skilmála sjúkdómatryggingar, hafi orðið sú að þær greiningar og aðgerð sem M gekkst undir skv. tilkynningu hennar, dags. 14. apríl 2025, séu ekki bótaskyldar samkvæmt skilmálum tryggingarinnar, þar sem þau tilvik séu ekki tilgreind í skilmálunum. Þá hafi V einnig komist að þeirri niðurstöðu að skilyrði fyrir iðgjaldafrelsi væru ekki uppfyllt þar sem M hafi ekki verið starfandi frá árinu 2021. Í 20. gr. skilmála umræddrar sjúkdómatryggingar, sé fjallað um iðgjaldafrelsi en þar segi m.a. að missi váttryggður að minnsta kosti helming starfsorku sinnar á gildistíma váttryggingarinnar, vegna slyss eða sjúkdóms, öðlist hann rétt til lækkunar iðgjalda. Samkvæmt þessari grein sé það því skilyrði að starfsorkumissir verði á gildistíma tryggingarinnar. Í 21. gr. sömu skilmála sé síðan kveðið á um undanþágur frá iðgjaldafrelsi en þar segi eftirfarandi: „*Váttryggður öðlast ekki rétt til iðgjaldafrelsis ef starfsorkan skerðist beint eða óbeint af völdum sjúkdóms sem var fyrir hendi eða sýnt hafði einkenni fyrir gildistöku váttryggingarinnar né vegna afleiðinga slyss sem orðið hafði fyrir gildistöku váttryggingarinnar.*“ Í gögnum málsins komi fram að M hafi orðið óvinnufær seinni part árs 2021 vegna þunglyndis, kvíða og stoðkerfiseinkenna og hafi vegna þessa farið í endurhæfingu hjá VIRK. M hafi því verið óvinnufær þegar hún tók umrædda sjúkdómatryggingu hjá V í júní 2022. M

hafi síðan greinst með framangreinda sjúkdóma, þ.e. ME taugasjúkdóm (Myalgic Encephalomyelitis), Menorrhagiu sem leiddi til aðgerðar og POTS (Postural Orthostatic Tachycardia Syndrome) á árunum 2024 og 2025 og hafi í kjölfarið tilkynnt V um þá. Í málskoti sé byggt á því að M hafi verið óvinnufær, fyrir váttryggingartökuna, vegna annarra veikinda en þeirra sem hún greindist með á árunum 2024 og 2025 og krafist sé bóta- og iðgjaldafrelsis vegna. Afstöðu V sé því mótmælt og talið ósannað að M hafi verið með þessi veikindi, þ.e. veikindin sem hún greindist með á árunum 2024 og 2025, fyrir gildistíma tryggingarinnar og að starfsorkumissirinn sé vegna þeirra. Þá hafi V ekki lagt fram nein gögn sem sýna að M hafi verið með skerta starfsorku, beint eða óbeint, af völdum þeirra sjúkdóma sem um ræði núna eða hafi sýnt einkenni þeirra fyrir gildistöku tryggingarinnar. Vegna þessa bendir V á að samkvæmt skilmála umræddrar sjúkdómatryggingar sé ekki skilyrði að sú óvinnufærni sem fyrir var við töku tryggingar og sú óvinnufærni sem síðar kemur til, séu raktar til sama sjúkdóms eða sama heilsufarsvanda. Af 21. grein skilmála umræddrar sjúkdómatryggingar leiði, að þar sem M var óvinnufær fyrir gildistöku váttryggingarinnar þá eigi hún ekki rétt til iðgjaldafrelsis, þrátt fyrir að ekki sé um sömu sjúkdóma að ræða fyrir og eftir töku tryggingarinnar.

Í viðbótarathugasemddum M er bent á að samkvæmt skilmálum V sé það skilyrði iðgjaldafrelsis að starfsorkumissir verði á gildistíma tryggingarinnar. Þannig segi í 21. gr. skilmálanna að „váttryggður öðlast ekki rétt til iðgjaldafrelsis ef starfsorkan skerðist beint eða óbeint af völdum sjúkdóms sem var fyrir hendi eða sýnt hafi einkenni fyrir gildistöku váttryggingarinnar...“ Telur M að ekki sé hægt að lesa úr þessum skilmálum að þarna sé átt við sjúkdóma/veikindi sem voru fyrir hendi áður en tryggingin tók gildi. M bendir einnig á að hún hafi átt við ákveðna heilsubresti að stríða er tryggingarnar voru færðar frá X til V. Þar hafi hins vegar ekki verið um að ræða nema hlutfallslega óvinnufærni sem að auki hafi ekki verið varanleg. Þá hafi M einnig verið í námi á þessum tíma sem skýri líka skert starfshlutfall hennar árið 2021. M hafi því vissulega haft starfsgetu til að missa þegar nýju sjúkdómarnir hafi gert vart við sig um tveimur árum síðar. Þá er því mótmælt að túlka beri 21. gr. skilmálanna þannig að ekki sé skilyrði að sú óvinnufærni sem fyrir var við töku tryggingarinnar og sú óvinnufærni sem síðar kom til, séu raktar til sama sjúkdóms. Bendir M á í þessu sambandi að í skilmálunum segi berum orðum að um þurfi að vera að ræða sjúkdóm sem var fyrir hendi eða sýnt hafi einkenni fyrir gildistöku váttryggingarinnar. Telur M erfitt að skilja þetta skilmálaákvæði öðru vísi en svo að þarna sé verið að vísa í sjúkdóm sem var fyrir hendi, þ.e. sjúkdóm sem var til staðar áður en tryggingin er tekin. M vísar einnig til þess að túlka beri skilmála samkvæmt orðanna hljóðan og undanþáguákvæði sem takmarki rétt váttryggðs eigi að jafnaði að skýra þröngt.

Í viðbótarathugasemddum V, er bent á að í 20. gr. skilmála umræddrar sjúkdómatryggingar sé fjallað um iðgjaldafrelsi en þar segi m.a. að missi váttryggður að minnsta kosti helming starfsorku sinnar á gildistíma váttryggingarinnar, vegna slyss eða sjúkdóms, öðlist hann rétt til lækkunar iðgjalda. Samkvæmt þessari grein sé það því skilyrði að starfsorkumissir verði á gildistíma tryggingarinnar. Þá sé í 21. gr. sömu skilmála kveðið á um undanþágur frá iðgjaldafrelsi en þar segi eftirfarandi: „Váttryggður öðlast ekki rétt til iðgjaldafrelsis ef starfsorkan skerðist beint eða óbeint af völdum sjúkdóms sem var fyrir hendi eða sýnt hafði einkenni fyrir gildistöku váttryggingarinnar né vegna afleiðinga slyss sem orðið hafði fyrir gildistöku váttryggingarinnar.“ Í málinu liggi fyrir að M hafi verið óvinnufær fyrir töku váttryggingarinnar og einnig á váttryggingartímanum. Í því sambandi bendi V á að það sé ekki hægt að horfa eingöngu á undanþáguákvæði 21. greinar, því skilyrði fyrir rétti til iðgjaldafrelsis hafi aldrei verið til staðar á váttryggingartímabilinu sbr. 20. gr. skilmálanna.

Álit.

Gildissvið sjúkdómatryggingar þeirra sem M var með hjá V er skilgreint í 2. - 7. gr. skilmálanna. Í 2. gr. segir að tryggingin greiði bætur, ef váttryggður greinist á gildistíma tryggingarinnar með einhvern þeirra sjúkdóma, gengst undir einhverja þeirra aðgerða eða verður fyrir einhverju því tilfalli, sem váttryggingin tekur til og tilgreind eru í skilmálunum. Bætur greiðast hins vegar ekki úr váttryggingunni vegna annarra sjúkdóma, aðgerða eða tilvika en þeirra sem tilgreindir eru í 3. - 7. gr. Nefndin fær ekki séð að þeir sjúkdómar sem M krefst bóta vegna falli undir framangreind ákvæði. Þeir falla því utan gildissviðs tryggingarinnar. Hvað varðar þann hluta kröfugerðar M sem snýr að iðgjaldsfrelsi sbr. 20. og 21. gr. skilmálanna, þá hefur V byggt á því að skilyrði fyrir iðgjaldafrelsi væru ekki uppfyllt þar sem M hafi ekki verið starfandi frá árinu 2021. Óumdeilt er í málinu að M var óvinnufær, í það minnsta að hluta, þegar tryggingarnar voru færðar frá X til V. Jafnframt fellst nefndin á þau rök V að þegar svo háttar til, þ.e. að M var óvinnufær fyrir gildistöku váttryggingarinnar, þá eigi hún ekki rétt til

iðgjaldafrelsis, jafnvel þó ekki væri um sömu sjúkdóma að ræða fyrir og eftir töku tryggingarinnar. Hvað varðar þær málsástæður M sem lúta að því að hún hafi verið blekktil að færa tryggingar sínar til V frá X þá hafa engin gögn verið lögð fram því til stuðnings. Nefndin telur því ekki forsendur til þess að sá máltilbúnaður geti leitt til breytinga framangreindum niðurstöðum.

Niðurstaða.

M á ekki bótarétt úr sjúkdómatryggingu sinni hjá V.

Reykjavík, 19. júní 2026.

rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Lilja Ragnarsdóttir